

SIKKERHETS DATABLAD

Optima pH Organiske syrer pH 3,6

Revisjonsdato: 09.06.2017

AVSNITT 1: IDENTIFIKASJON AV STOFFET/STOFFBLANDINGEN OG SELSKAPET/FORETAKET

1.1 Produktidentifikator

Kjemikaliet navn	Optima pH Organiske syrer pH 3,6
Formel	C2 H4 O2
Erstatter sikkerhetsdatablad fra	05.05.2014
Utgave nummer	4.1

1.2 Relevante identifiserte bruksområder for stoffet eller stoffblandingen og bruk som frarådes

Anvendelse / bruksområde	Hemmer veksten av skadelig bakterier og sopp. Eddik av næringsmiddelkvalitet med et innhold av høyst 10 % eddiksyre.
--------------------------	---

1.3 Opplysning om leverandør av sikkerhetsdatabladet

Leverandør	OPTIMA PRODUKTER AS Gamle Dalaveg 86 5600 Norheimsund Norge Telefon: 56 56 46 10 http://optima-ph.no post@optimaph.no
E-post	
Ansvarlig	OPTIMA PRODUKTER AS
Utarbeidet av	Sensor Chemcontrol AS
1.4 Nødtelefonnummer	Giftinformasjonen: +47 22 59 13 00.

AVSNITT 2: FAREIDENTIFIKASJON

2.1 Klassifisering av stoffet eller blandingen

Klassifisering i henhold til 1272/2008/EC	Ikke et farlig stoff eller en farlig blanding i henhold til bestemmelse (EF) No 1272/2008.
---	--

2.2 Merkningselementer

Sikkerhetssetninger	
Generelle	P102 Oppbevares utilgjengelig for barn.

2.3 Andre farer

Kjemikaliet kommer ikke inn under (omfattes ikke av) REACH vedlegg XIII regelverket for PBT eller vPvB stoffer.

AVSNITT 3: SAMMENSETNING/OPPLYSNINGER OM BESTANDDELER

3.2 Stoffblandinger

Ingrediens	Identifisering	Klassifisering	Note	Vekt-%
Eddiksyre- Acetic acid	Reach nr: 01-2119475328-30 Ec/Nlp nr: 200-580-7 Cas nr: 64-19-7 Index nr: 607-002-00-6	Flam Liq 3; H226 Skin Corr 1A; H314	B,9a,V2, Æ	< 10

Optima pH Organiske syrer pH 3,6

Fortsettelse fra forrige side

Revisjonsdato: 09.06.2017

Konsentrasjonsgrenser og M-faktorer	
Ingrediens	Konsentrasjonsgrense og M-faktor
Eddiksyre- Acetic acid	Skin Corr. 1A; H314: C $\geq$ 90% Skin Corr. 1B; H314: 25% $\leq$ C < 90% Skin Irrit. 2; H315: 10% $\leq$ C < 25% Eye Irrit. 2; H319: 10% $\leq$ C < 25%
Tegnforklaring	Flam Liq 3: Brannfarlige væsker. Skin Corr 1A: Etsende for huden. Forklaring til relevante faresetninger finnes i seksjon 16.
Ingredienskommentarer	Klassifiseringen gjelder for hvert enkelt stoff, ikke for produktet. Alle konsentrasjoner er oppgitt som vektprosent. Alle ingrediensene er godkjent til bruk i mat. Note V2: Stoffet har en særlige konsentrasjonsgrense henhold til Forordning (EF) nr. 1272/2008 (CLP, artikkel 10). Note A/E: Stoffet har en grenseverdi for forurensninger i arbeidsatmosfæren, se avsnitt 8 for mer informasjon. Note B: Noen stoffer (for eksempel syrer og baser) slippes ut i markedet som vannoppløsninger med forskjellige konsentrasjoner, og følgelig krever disse oppløsninger forskjellig klassifisering og merking da de ikke er like farlige. I stofflisten har oppføringer med note B en generell betegnelse av følgende type: "salpetersyre... %". I slike tilfeller skal leverandøren oppgi oppløsningens konsentrasjon i prosent på etiketten. Med mindre annet er oppgitt, antas det at konsentrasjonen er beregnet i vektprosent. Note 9a: Stoffet er harmonisert og klassifiseringen er hentet fra ECHA (European Chemicals Agency) C&L Inventory database.

AVSNITT 4: FØRSTEHJELPSTILTAK

4.1 Beskrivelse av førstehjelpstiltak

Innånding	Sørg for frie luftveier. Sørg for frisk luft. Ved irritasjon og hoste, kontakt Giftinformasjonen for råd.
Hudkontakt	Det er ikke sannsynlig at produktet er skadelig ved hudkontakt. Skyll grundig med rennende vann. Ta av tilsøtt tøy, klokke og liknende. Ved hudirritasjon: Søk legehjelp.
Øyekontakt	Skyll forsiktig med vann i minst 5 minutter; Fjern eventuelle kontaktlinser dersom dette enkelt lar seg gjøre; Fortsett skyllingen. Kontakt lege hvis besvær vedvarer.
Svelging	Gi noe å drikke, for eksempel vann, saft. Ikke fremkall brekninger. Kontakt Giftinformasjonen for vurdering av faren i hvert enkelt tilfelle.
4.2 De viktigste symptomene og virkningene, både akutte og forsinkede	Ikke kjent
4.3 Angivelse av om umiddelbar legehjelp og spesialbehandling er nødvendig	Ved ulykke eller uvelhet, ta straks kontakt med lege, vis fram bruksanvisningen eller sikkerhetsdatabladet om det er tilgjengelig.

AVSNITT 5: BRANNSLOKKNINGSTILTAK

5.1 Slukkingsmidler

Passende slukningsmidler	Vanntåke, skum, CO2 og pulver. Bruk brannslukningsmiddel som er egnet for forholdene og omgivelsene.
Uegnede slukningsmidler	Unngå rettet vannstråle i slukkingsarbeidet.
5.2 Særlige farer knyttet til stoffet eller stoffblandingen	Ved brann utvikles CO, CO2, NOx og svart røyk.
5.3 Råd til brannmannskaper	Brannmannskap bør bruke standard verneutstyr med flammehemmende jakke, hjelm med ansiktsvern, hansker, gummistøvler og selvforsynt pusteapparat i lukkede rom.

Optima pH Organiske syrer pH 3,6

Fortsettelse fra forrige side

Revisjonsdato: 09.06.2017

AVSNITT 6: TILTAK VED UTILSIKTEDE UTSLIPP

6.1 Personlige forsiktighetsregler, personlig verneutstyr og nødrutiner	Hold mennesker og dyr unna det forurensede området.
6.2 Forsiktighetsregler med hensyn til miljø	Unngå utslipp til miljøet. Produktet fortynnes raskt til ufarlige mengder.
6.3 Metoder og materialer for oppsamling og rensing	Større mengder blandes med torvstrø, sagflis, vulkanaske, jord, sand eller lignende og samles opp. Rester og mindre mengder vaskes vekk med vann. Små mengder absorberes i papirhåndklær eller lignende, la avdampe på sikkert sted eller brenn papiret i sikker avstand fra brennbar materiale.
6.4 Henvisning til andre avsnitt	Se avsnitt 7 for informasjon om sikker håndtering. Se avsnitt 8 for informasjon om personlig verneutstyr. Se avsnitt 12 for informasjon om økologi. Se avsnitt 13 for informasjon om fjerning av avfall.

AVSNITT 7: HÅNDBTERING OG LAGRING

7.1 Forsiktighetsregler for sikker håndtering	Håndteres i samsvar med god hygiene og sikkerhetspraksis. Brukerveiledningen skal følges for å oppnå sikker bruk og best mulig resultat. Unngå innhalering av damper.
7.2 Vilkår for sikker lagring, herunder eventuelle uforenligheter	Bør oppbevares stående og i originalemballasje. Lagres frostfritt over 0 °C. Holdes vekk fra oksiderende stoff, varme og flammer.
7.3 Særlig(e) sluttanvendelse(r)	De identifiserte bruksområdene for dette produktet er beskrevet i avsnitt 1.2.

AVSNITT 8: EKSPONERINGSKONTROLL/PERSONLIG VERNEUTSTYR

8.1 Kontrollparametre

Ingrediens	Einecs nr	CAS nr	8 timer		Korttid		Ref.	Anm.	År
			mg/m ³	ppm	mg/m ³	ppm			
Eddiksyre- Acetic acid	200-580-7	64-19-7	25	10			Norsk	A,E	2018

Anmerking om tiltak- og grenseverdier

Referanse Norsk: Grenseverdier for forurensninger i arbeidsatmosfæren. Hentet fra "Forskrift om tiltaks- og grenseverdier".

Anmerking E: EU har en veiledende grenseverdi for stoffet.

Anmerking A: Kjemikalier som skal betraktes som at de fremkaller allergi eller annen overfølsomhet i øynene eller luftveier, eller som skal betraktes som at de fremkaller allergi ved hudkontakt.

Derived no effect level (DNEL)

Eddiksyre- Acetic acid

		Akutt lokal effekt	Akutt systemisk effekt	Kronisk lokal effekt	Kronisk systemisk effekt
Arbeidstager	-innånding	25 mg/m ³	Ingen fare identifisert	25 mg/m ³	Ingen fare identifisert
	-hudkontakt	Medium fare	Ingen fare identifisert	Medium fare	Ingen fare identifisert
Forbruker	-innånding	25 mg/m ³	Ingen fare identifisert	25 mg/m ³	Ingen fare identifisert
	-hudkontakt	Medium fare	Ingen fare identifisert	Medium fare	Ingen fare identifisert
	-oral		Ingen fare identifisert		Ingen fare identifisert

8.2 Eksponeringskontroll

Begrensning av eksponering på arbeidsplassen

Sunn fornuft og sikkerhetsregler skal alltid brukes ved allmenn omgang med kjemikalier. Sørg for at emballasjen er riktig merket for å forebygge uforutsett inntak eller feilaktig bruk. Sørg for god arbeidshygiene. Sørg for bruk av anbefalt verneutstyr og vernetøy. Sørg for tilstrekkelig utsug eller ventilasjon på arbeidsplassen. Unngå kontakt med øyne og hud. Hold verneutstyr tørt og rent.

Åndedrettsvern

Ingen spesielle tiltak er nødvendig ved normal bruk og tilstrekkelig ventilasjon.

Under arbeidsprosesser med risiko for innånding av damper fra produktet, bør åndedrettsvern med filter A2P2 brukes.

Øyevern

Ved fare for sprut bruk godkjent øyevern. Øyevern skal være i henhold til standarden EN 166.

Håndvern

Normalt ikke nødvendig, men ved langvarig kontakt:

Beskyttelseshansker av nitril, neopren eller PVA med med hanskeykkelse over 0,35 mm i henhold til standard EN-374.

Optima pH Organiske syrer pH 3,6

Fortsettelse fra forrige side

Revisjonsdato: 09.06.2017

Annen informasjon	<p>Ved kontinuerlig kontakt: Hansker med gjennomtrengningstid over 480 minutter. Ved kortsiktig sprut/eksponering (inntill 30 minutter): Gjennomtrengningstid over 60 minutter.</p> <p>Det er god industriell hygienepraksis å unngå hudkontakt mest mulig. Unngå bruk av ringer, klokke e. l. som er egnet til å holde på produktet og derved forårsake hudreaksjoner. Beskyttelseskremer kan hjelpe til å beskytte utsatte hudområder, men kan ikke erstatte hansker. Fjern forurensete klær for å unngå hudkontakt. Etter vask av huden påføres fet hudkrem for å erstatte tapt hudfett. Hold god orden.</p>
-------------------	---

AVSNITT 9: FYSISKE OG KJEMISKE EGENSKAPER

9.1 Opplysninger om grunnleggende fysiske og kjemiske egenskaper

Form	Væske.
Farge	Fargeløs.
Lukt	Eddik
Luktterskel	Ikke relevant for klassifiseringen eller farene knyttet til kjemikaliets.
pH (kons.)	3,6
Smeltepunkt/ frysepunkt	16.64 °C (Eddiksyre- Acetic acid, note B)
Startkokepunkt og kokeområde	100 °C
Flammepunkt	39 °C ved 101.3 kPa (Eddiksyre- Acetic acid, note B)
Fordampingshastighet	Ukjent (prøve eller måling er ikke utført av leverandør).
Antennelighet (fast stoff, gass)	Ikke relevant på grunn av kjemikaliets form eller tilstand
Øvre/nedre antennelighets- eller eksplosjonsgrense	Ikke relevant - produktet er ikke brann- eller eksplosjonsfarlig.
Damptrykk	20.79 hPa ved 25 °C (Eddiksyre- Acetic acid, note B) Ikke kjent
Damp tetthet	Ukjent (prøve eller måling er ikke utført av leverandør).
Relativ tetthet	1.04 g/cm ³ ved 25 °C (Eddiksyre- Acetic acid, note B)
Løselighet i vann	100% (Fullstendig løselig)
Fordelingskoeffisient n-oktanol/vann	-0.17 ved 25 °C og pH 7 (Eddiksyre- Acetic acid, note B)
Selvantenningsstemperatur	463 °C (Eddiksyre- Acetic acid, note B)
Nedbrytningstemperatur	Ukjent (prøve eller måling er ikke utført av leverandør).
Viskositet	Ukjent (prøve eller måling er ikke utført av leverandør).
Eksplosjonsegenskaper	Produktet utgjør ingen eksplosjonsfare.
Oksidasjonsegenskaper	Ikke klassifisert som oksiderende.
9.2 Andre opplysninger	<p>De fysiske og kjemiske egenskaper som er oppgitt under punkt 9.1 gjelder for produktet og ikke enkeltstoffer, med mindre annet er oppgitt.</p> <p>Note B: Informasjonen er hentet fra ECHA 'Brief Profile'</p>

AVSNITT 10: STABILITET OG REAKTIVITET

10.1 Reaktivitet	Stabil under normale forhold.
10.2 Kjemisk stabilitet	Stabil under normale forhold.
10.3 Risiko for farlige reaksjoner	Ikke kjent
10.4 Forhold som skal unngås	Unngå høy temperatur, flammer, gnister og andre antennelseskilder.
10.5 Uforenlige materialer	Ikke kjent
10.6 Farlige nedbrytningsprodukter	Karbonmonoksid og karbondioksid.

AVSNITT 11: TOKSIKOLOGISKE OPPLYSNINGER

11.1 Opplysninger om toksikologiske virkninger

Optima pH Organiske syrer pH 3,6

Fortsettelse fra forrige side

Revisjonsdato: 09.06.2017

For ingrediens	Eddiksyre- Acetic acid
LD50 oral	3310 mg/kg (Rotte)
Referanse	Delaware State Medical Journal. Vol. 31, Pg. 276, 1959.
LD50 dermal	1130 mg/kg (Kanin)
Referanse	Union Carbide Data Sheet. Vol. 8/7/1963,
Akutt giftighet	Kan gi irritasjon og kvalme.
Hudetsing/ hudirritasjon	Under normal bruk, er ingen helsemessige effekter forventet.
Alvorlig øyeskade/ øyeirritasjon	Kontakt med øyne kan forårsake irritasjon.
Sensibiliserende ved innånding eller hudkontakt	Ingen av de oppførte ingrediensene i produktet er klassifisert allergifremkallende.
Skader på arvestoffet i kjønnseller	Ingen av de oppførte ingrediensene i produktet er klassifisert arvestoffskadende (mutagene).
Kreftfremkallende egenskaper	Ingen av de oppførte ingrediensene i produktet er klassifisert kreftfremkallende.
Reproduksjonstoksicitet	Ingen av de oppførte ingrediensene i produktet er klassifisert reproduksjonsskadelige.
STOT - enkelteksponering	Basert på tilgjengelig data blir ikke kriteriene for klassifisering møtt.
STOT - gjentatt eksponering	Basert på tilgjengelig data blir ikke kriteriene for klassifisering møtt.
Aspirasjonsfare	Under normal bruk, er ingen helsemessige effekter forventet.
Annen informasjon	Sannsynlig eksponeringsvei: Hudkontakt. Svelgning.

AVSNITT 12: ØKOLOGISKE OPPLYSNINGER

12.1 Giftighet	Produktet er ikke klassifisert som farlig for miljøet.
For ingrediens	Eddiksyre- Acetic acid
EC50	65 mg/l (Kreps 48 timer)
Referanse	*Janssen, C.R., E.Q. Espirito, and G. Persoone 1993. Evaluation of the new **Enzymatic Inhibition** Criterion for Rapid Toxicity Testing with Daphnia magna. In: A.Soaes and P.Calow (Eds.), Progress in Standardization of Aquatic Toxicity Tests, Lewis Publ. :71-81*
LC50	88 mg/l (Fisk 96 timer)
Referanse	Mattson, V.R., J.W. Arthur, and C.T. Walbridge 1976. Acute Toxicity of Selected Organic Compounds to Fathead Minnows. EPA-600/3-76-097, U.S.EPA, Duluth, MN :12 p.
12.2 Persistens og nedbrytbarhet	Forventes å nedbrytes raskt, og er "lett bionedbrytbar" i henhold til OECD-retningslinjer.
12.3 Bioakkumuleringsevne	Ingen bioakkumulering er indikert. Det forventes ingen skadelige langtidseffekter på vannorganismer.
12.4 Mobilitet i jord	Produktet er oppløselig i vann.
12.5 Resultater av PBT- og vPvB-vurdering	Kjemikaliet tilfredsstiller ikke kriteriene for PBT eller vPvB i samsvar med REACH vedlegg XIII. Kjemikaliet inneholder ikke PBT eller vPvB stoffer.
12.6 Andre skadevirkninger	Ikke kjent

AVSNITT 13: SLUTTBEHANDLING

13.1 Avfallsbehandlingsmetoder	
Avfallsgrupper	I henhold til EAL (den europeiske avfallslisten) er IKKE produktet kategorisert som farlig avfall. EAL-kode vurderes av sluttbruker. Angivelse av EAL-koder er kun veiledende. Sjekk alltid avfallskoden med henblikk på den aktuelle tilstand produktet befinner seg i. De endelige avfallsgrupper og koder må bestemmes av sluttbruker basert på den faktiske bruken av produktet.
Emballasje	EAL: 15 01 02 emballasje av plast. EAL: 15 01 10 emballasje som inneholder rester av eller forurenset av farlig avfall.
Annen informasjon	Produktet får ikke slippes ut i avløp, vassdrag, grunnvann eller i miljøet.

AVSNITT 14: TRANSPORTOPPLYSNINGER

14.1 FN-nummer	Ikke relevant
14.2 FN-forsendelsesnavn	n/a
14.3 Transportfareklasse(r)	
ADR/RID klasse	n/a
14.4 Emballasjegruppe	n/a
14.5 Miljøfarer	n/a

Optima pH Organiske syrer pH 3,6

Fortsettelse fra forrige side

Revisjonsdato: 09.06.2017

14.6 Særlige forsiktighetsregler ved bruk

n/a

14.7 Bulktransport i henhold til vedlegg II i MARPOL 73/78 og IBC-regelverket

n/a

AVSNITT 15: OPPLYSNINGER OM REGELVERK

15.1 Særlige bestemmelser/særskilt lovgivning om sikkerhet, helse og miljø for stoffet eller stoffblandingen

FOR-2012-06-16-622 Forskrift om klassifisering, merking og emballering av stoffer og stoffblandinger (CLP).

KOMMISSIONENS FORORDNING (EU) 2017/776 av 4. mai 2017 (ATP10).

KOMMISJONSFORORDNING (EU) 2015/830 av 28. mai 2015 om endring av europaparlaments- og rådsforordning (EF) nr. 1907/2006 om registrering, vurdering og godkjenning av samt begrensninger for kjemikalier (REACH).

Europaparlaments og rådsforordning (EF) nr. 1272/2008 av 16. desember 2008 om klassifisering, merking og emballering av stoffer og blandinger, om endring og oppheving av direktiv 67/548/EØF og 1999/45/EF, og om endring av forordning (EF) nr. 1907/2006.

Forskrift om tiltaksverdier og grenseverdier for fysiske og kjemiske faktorer i arbeidsmiljøet samt smitterisikogrupper for biologiske faktorer (forskrift om tiltaks- og grenseverdier).

Lov om matproduksjon og mattrygghet mv. (matloven)

ADR/RID Forskrift om landtransport av farlig gods 2017.

FOR 2004-06-01 nr 922: Forskrift om begrensning i bruk av helse- og miljøfarlige kjemikalier og andre produkter (produktforskriften).

ECHA (European Chemicals Agency) C&L Inventory database.

FOR-2015-05-19-541 Forskrift om deklarerer av kjemikalier til produktregisteret (deklareringsforskriften).

Avfallsforskriften (miljøverndepartementet) - FOR 2004-06-01 nr 930: Forskrift om gjenvinning og behandling av avfall.

15.2 Vurdering av kjemikaliesikkerhet

En vurdering av kjemikaliesikkerheten (eksponeringsscenario) finnes for en eller flere av ingrediensene i produktet.

Annen informasjon

Klassifiseringen av dette produktet er gitt på grunnlag av de foreliggende opplysninger fra leverandøren.

AVSNITT 16: ANDRE OPPLYSNINGER

Relevante fare og risiko setninger for hver ingrediens

H226 Brannfarlig væske og damp.
H314 Gir alvorlige etseskader på hud og øyne.

Henvvisninger til viktig litteratur og spesielle datakilder

Sikkerhetsdatablad fra leverandøren.

Forkortelser i dokumentet

n/a - Ikke relevant eller kjent informasjon.
vPvB - Very Persistent and very Bioaccumulative (require special attention under REACH).
STOT - Giftvirkning på bestemte organer.
PBT - Persistent, Bioaccumulative and Toxic.
LD50 - Mengden av et kjemikalie som gitt en bestemt gruppe forsøksdyr fører til dødsfall på 50%
LC50 - Konsentrasjonen av et kjemikalie i luft eller vann som for en bestemt gruppe forsøksdyr fører til dødsfall på 50% over en gitt tidsperiode.
EAL - Den europeiske avfallslisten.
bw/day - body weight / day (kroppsvekt per dag)

Første gang utgitt

06.07.2011

Annen informasjon

Revidert og kvalitetssikret av:
Sensor Chemcontrol AS
Storgata 30
3611 Kongsberg
Norge

Optima pH Organiske syrer pH 3,6

Fortsettelse fra forrige side

Revisjonsdato: 09.06.2017

Tlf: 32 77 06 60
E-post: helpdesk@sensor.as.

--- SIKKERHETS DATABLAD i henhold til (EU) direktiv (EC) 1272/2008 og (EU) 2015/830 ---